

ПРО ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА

ЖОВТЕНЬ 02, 2026 | № 44 (318)

ЧОМУ ВАЖЛИВО СПОСТЕРІГАТИ ЗА ПТАХАМИ

Щороку мільйони птахів залишають місця гніздування та вирушають до районів зимівлі. На цьому шляху їм потрібні безпечні місця для відпочинку й живлення. В Україні ці території потерпають від наслідків війни. Пожежі, спричинені обстрілами, руйнування природних територій, забруднення, вибухи та постійний шум змінюють умови існування дикої природи.

Для птахів це означає втрату або погіршення місць гніздування, живлення та відпочинку під час міграції. Пошкодження природних територій може змушувати пернатих змінювати звичні маршрути. А для видів, які мають обмежений ареал і залежать від конкретних водно-болотних угідь чи степових територій, такі зміни можуть бути особливо відчутними.

Спостереження за птахами допомагають бачити ці зміни. Фіксуючи види, їхню чисельність, місця перебування та сезонні переміщення, можна накопичувати важливі дані про стан популяцій і природних екосистем.

В Україні охорона місць, через які проходять міграційні шляхи птахів, — важлива складова збереження біорізноманіття. І сьогодні це також частина документування того, як війна впливає на живу природу.

Побачили птаха під час осінньої міграції — просто поспостерігайте за ним. Іноді кілька хвилин уважного спостереження допомагають помітити те, що безпосередньо не видно в статистичі: природа продовжує жити навіть там, де їй дедалі складніше це робити.

НВ ПРО

ФЕСТИВАЛЬ ПАТРІОТИЧНОЇ ПІСНІ «ЗІРКОВА ОСІНЬ У ПЕТРІВЦЯХ»

Сонячний осінній день у Петрівській громаді, що на Київщині, наповнився особливим звучанням — щирим, чуттєвим та глибоко патріотичним. 26 вересня пройшов IV Фестиваль патріотичної пісні «Зіркова осінь у Петрівцях», присвячений Дню захисників і захисниць України, святові Покрови Пресвятої Богородиці та Дню українського козацтва.

«Саме завдяки нашим Захисникам і Захисницям ми сьогодні маємо змогу збиратися разом, чути рідну музику, виховувати дітей та берегти українську культуру», — такими словами привітала гостей і учасників директорка комунального закладу Петрівської сільської ради «Центр культурних послуг» Юлія Іванова.

Сцена фестивалю об'єднала 16 талановитих учасників та творчих колективів Київщини. Свою майстерність у сольних виступах, дуетах, ансамблях та хорах демонстрували виконавці з Петрівської, Вишгородської, Бучанської, Пірнівської та Гостомельської громад.

Коли наша країна долає найважчі випробування, пісня це вже не просто мистецтво, а спільна молитва, тихий біль, вдячність тим, хто тримає над нами небо та сила нашого народу.

На згадку про цей особливий день кожен виконавець отримав заслужений диплом та пам'ятний подарунок. Та найголовнішим здобутком свята стало відчуття єдності. Адже поки над громадою звучить українська пісня — Україна живе та прямує до Перемоги.

НВ ПРО

ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ПОЖЕЖ: ЩО ЗАЛИШАЄТЬСЯ ПІСЛЯ ВОГНЮ

Пожежа в екосистемі не закінчується разом із полум'ям. Навіть після того, як вогонь згас, його наслідки можуть залишатися роками.

Під час пожежі знищується рослинний покрив і частина органічної речовини ґрунту. Сильне нагрівання може змінювати його структуру, водонепроникність та біологічну активність. Гинуть частина бактерій, грибів і безхребетних, які беруть участь у ґрунтоутворенні.

Після пожежі зола, частинки ґрунту, органічні залишки та продукти горіння можуть змиватися до річок, озер і лиманів. Якщо горіли сміття, пластмаса, нафтопродукти чи інші штучні матеріали, ризики забруднення зростають.

Вогонь безпосередньо знищує рослини та може спричинити загибель тварин. Ті, хто вижив, змушені залишати територію в пошуках їжі та укриття. Через це порушуються природні взаємозв'язки між видами.

Під час горіння в атмосферу потрапляють дим, тверді частинки та газоподібні продукти горіння. Особливо небезпечними є пожежі на територіях, де разом із рослинністю горять відходи або інші штучні матеріали.

Природа здатна відновлюватися після пожеж, однак швидкість цього процесу різна. Деякі екосистеми еволюційно пристосовані до періодичних пожеж, але масштабні або повторні загоряння, посуха та інші негативні фактори можуть відтермінувати відновлення на роки й навіть десятиліття.

НВ ПРО

Газета «ПРО ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ»

пропонує розміщення

оголошень та повідомлень відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»:

Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає ОВД — 7 500 грн

Оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД — 4 500 грн

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди — від 1 500 грн

Інформація про висновок з оцінки впливу на довкілля — 1 500 грн

тел: +380 (50) 015-04-53, або e-mail: sphpro2020@gmail.com

Додаток 2
до Порядку передачі документації для
надання висновку з оцінки впливу на
довкілля та фінансування оцінки
впливу на довкілля

Дата:

(дата офіційного опублікування в Єдиному
реєстрі з оцінки впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними
засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки
впливу на довкілля не зазначається
суб'єктом господарювання)

Реєстраційний номер 26977

(реєстраційний номер справи про оцінку
впливу на довкілля планованої діяльності
(автоматично генерується програмними
засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки
впливу на довкілля, для паперової версії
зазначається суб'єктом господарювання)

ПОВІДОМЛЕННЯ

**про плановану діяльність, яка підлягає оцінці
впливу на довкілля**

ФІЛІЯ «ПІВДЕННИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»
ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО
ГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЛІСИ
УКРАЇНИ» 45620164

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або
прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифіка-
ційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через
свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного
номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про
це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)

інформує про намір провадити плановану діяль-
ність та оцінку її впливу на довкілля.

1. Інформація про суб'єкта господарювання.

Україна, 54007, Миколаївська обл., місто Миколаїв,
вул.Заповідна, будинок 2В, тел.: 380675672324

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльно-
сті фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний
номер телефону)

**2. Планована діяльність, її характеристика, технічні
альтернативи.**

Планована діяльність, її характеристика.

Насадження лісу на площі понад 20 гектарів на те-
риторії лісового фонду Баштанського надлісництва
філії «Південний лісовий офіс» Державного спеціалі-
зованого господарського підприємства «Ліси Укра-
їни». Контактний номер телефону Баштанського над-
лісництва філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси
України» – 099-341-18-13.

Технічна альтернатива 1.

Підготовка ґрунту для створення лісових культур
здійснюватиметься механізованим способом відпо-
відно до проектів лісових культур і технологічних
карт. Залежно від умов конкретної ділянки засто-
суватиметься суцільний або частковий (смуговий)

обробіток ґрунту, що передбачає проведення диску-
вання, оранки, культивачі та/або глибокого розпушу-
вання (рихлення) ґрунту з подальшим маркуванням
рядів і посадкою садивного матеріалу.

Технічна альтернатива 2.

Передбачається суцільний механізований обробі-
ток ґрунту на всій площі створення лісових культур
незалежно від ґрунтових та лісорослинних умов кон-
кретних ділянок, із проведенням комплексу ґрунто-
обробних операцій та подальшою механізованою по-
садкою садивного матеріалу.

**3. Місце провадження планованої діяльності, тери-
торіальні альтернативи.**

Миколаївська обл. Баштанський р-н

Миколаївська обл. Миколаївський р-н

**3.1 Територіальні громади, які можуть зазнати
впливу планованої діяльності.**

Казанківська селищна територіальна громада, Во-
лодимирівська сільська територіальна громада, Ін-
гульська сільська територіальна громада, Баштанська
міська територіальна громада, Привільненська сіль-
ська територіальна громада, Березнегуватська се-
лищна територіальна громада, Куцурубська сільська
територіальна громада, Радсадівська селищна терито-
ріальна громада, Чорноморська сільська територіаль-
на громада

Місце провадження планованої діяльності: тери-
торіальна альтернатива 1.

Миколаївська обл. Баштанський р-н.

Планована діяльність здійснюється на тери-
торії лісового фонду Баштанського надлісництва філії
«Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України», в ме-
жах Березнегуватського, Березнегуватського (Мура-
хівського), Володимирівського, Очаківського, Хри-
стофорівського, Маліївського та Привільненського
лісництв. Лісові масиви розташовані в межах Баш-
танського та Миколаївського районів Миколаївської
області.

Місце провадження планованої діяльності: тери-
торіальна альтернатива 2.

Миколаївська обл. Баштанський р-н.

Територіальні альтернативи планованої діяльності
не розглядаються оскільки територія підприємства є
визначеною, а кожний конкретний лісогосподарський
захід запроєктований державними лісовпорядними
органами для конкретної лісової ділянки відповідно
до її фактичного стану.

**4. Соціально-економічний вплив планованої діяль-
ності.**

Вплив на соціальне середовище носить позитивний
асpekt. Найбільш важливим із соціально- економіч-
них факторів є можливість поповнення місцевого бю-
джету і поліпшення загальної соціально-економічної
ситуації в районі, забезпечення сировиною галузь бу-
дівництва, зайнятості місцевого населення та праців-
ників.

**5. Загальні технічні характеристики, у тому числі
параметри планованої діяльності (потужність, довжи-
на, площа, обсяг виробництва тощо).**

Площа Баштанського надлісництва філії «Південний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» складає 42356,9441 га. Створення лісових насаджень запроєктовано на території Березнегуватського, Березнегуватського (Мурахівського), Володимирівського, Очаківського, Христофорівського, Маліївського та Привільненського лісництв загальною площею 2 280,3 га. Зокрема, у Березнегуватському лісництві передбачено створення лісових насаджень на площі 733,4 га, Березнегуватському (Мурахівському) – 125,2 га, Володимирівському – 51,4 га, Очаківському – 28,7 га, Христофорівському – 34,5 га, Маліївському – 591,1 га та Привільненському – 716,0 га. Створення лісових культур здійснюватиметься механізованим способом відповідно до проєктів лісових культур і технологічних карт. Залежно від умов конкретної ділянки підготовка ґрунту передбачатиме дискування, оранку, культивування та глибоке розпушування. Зокрема, такі механізовані операції передбачені технологічними картами окремих проєктних ділянок. Садіння здійснюватиметься стандартним садивним матеріалом із дотриманням запроєктованого породного складу та схем змішування. Переважно передбачається розміщення садивних місць за схемою 3,0 × 0,7 м із густотою близько 4,76 тис. шт./га. Породний склад визначено окремо для кожної проєктної ділянки з використанням головних і супутніх деревних порід. Після садіння передбачається проведення агротехнічних доглядів за лісовими культурами, їх доповнення за потреби та здійснення комплексу протипожежних заходів відповідно до проєктних рішень.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.

Під час проектування лісокультурних об'єктів враховувати вимоги «Інструкції з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів», затвердженої наказом Державного комітету лісового господарства України від 19.08.2010 № 260. Під час виконання робіт зі створення лісових культур і плантацій дотримуватися вимог «Правил пожежної безпеки в лісах України», затверджених наказом Державного комітету лісового господарства України від 27.12.2004 № 278, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 24.03.2005 за № 328/10608. Під час складання проєктів лісових культур та лісових плантацій враховувати вимоги законів України «Про охорону навколишнього природного середовища»,

«Про рослинний світ», «Про тваринний світ» та інших нормативно-правових актів у сфері охорони навколишнього природного середовища. Під час виконання робіт зі створення лісових культур і плантацій дотримуватися вимог «Правил відтворення лісів», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2007 № 303, у чинній редакції, а також «Мінімальних вимог щодо безпеки і здоров'я на роботі працівників лісового господарства та під час виконання робіт із зеленими насадженнями», затверджених наказом Міністерства економіки України від 27.11.2023 № 17953, зареєстрованим у Міністерстві юстиції

України 13.12.2023 за № 2167/41223, зокрема щодо безпечного виконання робіт, застосування засобів індивідуального захисту та безпечної експлуатації машин, механізмів і обладнання.

щодо технічної альтернативи 2.

Екологічні обмеження технічної альтернативи 2 аналогічні технічній альтернативі 1.

щодо територіальної альтернативи 1.

Дотримання санітарно-охоронної зони та рівня шуму на межі житлової забудови.

щодо територіальної альтернативи 2.

Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.

На кожну ділянку до початку лісонасадження складається проєкт лісових культур, лісових плантацій, додаткового еколого-інженерного захисту не потрібно.

щодо технічної альтернативи 2.

Аналогічно до технічної альтернативи 1.

щодо територіальної альтернативи 1.

Аналогічно до технічної альтернативи 1.

щодо територіальної альтернативи 2.

Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

щодо технічної альтернативи 1.

Сфера, джерела та види можливого впливу планованої діяльності на довкілля розглядатимуться для наступних компонентів: повітряне середовище – викиди забруднюючих речовин під час проведення технологічних операцій на лісосіках, під час роботи двигунів техніки і транспорту та їх обслуговування; водне середовище – на питні потреби працівників буде використовуватись привізана вода; поверхневі та підземні води при здійсненні планованої діяльності не використовуються; ґрунти – пошкодження ґрунтового покриву під час трелювання та вивезення деревини; управління відходами – зберігання відходів здійснюється згідно існуючих санітарно-епідеміологічних норм; подальше управління проводиться на основі договорів із спеціалізованим організаціям; шумове забруднення – відбувається вплив, пов'язаний з роботою двигунів техніки і транспорту та їх обслуговування; біорізноманіття – присутність людей та обладнання на технологічних майданчиках; навколишнє соціальне середовище – вплив на місцеву економіку (забезпечення потреб населення, промисловості, створення нових робочих місць, відрахування податків до місцевого бюджету); клімат і мікроклімат – процес технологічних операцій на лісосіках не є діяльністю, що має значні виділення тепла, вологи, газів, що володіють парниковим ефектом і інших речовин; навколишнє техногенне середовище – планована діяльність не спричиняє порушення навколишнього техногенного середовища. У разі виявлення пам'яток архітектури, історії і культури, зон рекреації, культурного ландшафту та інших елементів техногенного середовища в межах території здійснення планованої діяльності, будуть виконуватись вимоги законодавства України.

щодо технічної альтернативи 2.
Аналогічно до технічної альтернативи 1.
 щодо територіальної альтернативи 1.
Дотримання зон санітарної охорони та рівня шуму
на межі житлової забудови.

щодо територіальної альтернативи 2.
Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»).

Друга категорія

2 Сільське господарство, лісівництво та водне господарство Сільське господарство, лісівництво та водне господарство: сільськогосподарське та лісогосподарське освоєння, рекультивація та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією) на територіях площею 20 гектарів і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, будівництво меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем; насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше; зміна цільового призначення земель сільськогосподарського призначення (якщо нове призначення відноситься хоча б до одного виду діяльності, зазначеного у частинах другій та третій цієї статті) та зміна цільового призначення особливо цінних земель; потужності для вирощування: птиці (40 тисяч місць і більше); свиней (1 тисяча місць і більше, для свиноматок - 500 місць і більше); великої та дрібної рогатої худоби (1 тисяча місць і більше); кролів та інших хутрових тварин (2 тисячі голів і більше); установки для промислової утилізації, видалення туш тварин та/або відходів тваринництва; інтенсивна аквакультура з продуктивністю 10 тонн на рік і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах; налив територій на землях водного фонду:»

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зачеплених держав).

Підстав немає

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля передбачається відповідно до вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (стаття 6) та постанови Кабінету Міністрів України

від 13.12.2017 № 1026 «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля» (додаток 4).

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості.

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля; проведення громадського обговорення планованої діяльності;

аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації;

надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту;

врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню

до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Протягом 12 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу

на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності.

Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде

Висновок з оцінки впливу на довкілля,

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України

“Про оцінку впливу на довкілля”)

що видається Міністерством економіки та довкілля України

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до

Міністерство економіки та довкілля України, 01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 12/2, ovd@me.gov.ua, тел. – , контактна особа: головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузеві політики Департаменту екологічної оцінки – Романенко Юлія Сергіївна

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна

адреса, номер телефону та контактна особа)

{Додаток 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 824 від 14.09.2020}

У ШВЕЦІЇ ЗАПУСТИЛИ ПОТУЖНИЙ ЗАРЯДНИЙ ХАБ В ОБХІД МЕРЕЖЕВИХ ОБМЕЖЕНЬ

Батарей та локальна сонячна генерація дозволили під'єднати дві станції швидкого заряджання сумарною потужністю 360 кВт до наявного мережевого вводу на 63 А. На відміну від традиційного підключення таких потужних хабів, яке потребує значно більшої мережевої потужності, використання накопичувачів дозволяє розгортати інфраструктуру в умовах наявних мережових лімітів.

Перші у Швеції термінали постійного струму серії ZOE запрацювали у Рокнебу (муніципалітет Кальмар) на автомагістралі E22. За інформацією видання rv Europe, інсталяція уникає перевантаження зовнішньої мережі

шляхом використання двох зарядних пристроїв по 180 кВт, кожен з яких оснащений власним акумуляторним блоком ємністю 218 кВт·год. Накопичувачі збирають енергію від сонячних панелей і віддають її потужним імпульсом саме тоді, коли автомобілі потребують швидкого заряджання, замість того, щоб у реальному часі тягнути всю необхідну електрику із загальної енергосистеми.

Власник місцевого ресторану та магазину Баді Набі використав цю гібридну технологію для створення нового джерела доходу. Його ініціатива отримала 50-відсоткове співфінансування через інвестиційну програму Klimatklivet від Шведського агентства з охорони навколишнього середовища у межах регіонального розвитку.

Компанія Emaldo, яка курувала проєкт від оптимізації роботи обладнання до введення хабу в експлуатацію, називає цей об'єкт готовим шаблоном для електрифікації віддалених районів. Представник компанії Генрі Стендален зазначив, що електрифікація транспорту не може зупинятися лише на великих містах, тому мешканці не повинні чекати роками на розширення ліній. Історично саме ліміти пропускну здатності та висока вартість підключення стримували появу швидкісних зарядних станцій поза межами міст і автомагістралей. За оцінкою Emaldo, нова конфігурація доводить, що локальне накопичення у зв'язі з відновлюваною генерацією суттєво зменшує потрібну потужність мережевого підключення.

НВ ПРО

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОТРИМАННЯ ВИСНОВКУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «МИКОЛАЇВЦЕМЕНТ» інформує про те, що Міністерством економіки та довкілля України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Реконструкція будівлі вугільного млина з металевою димовою трубою (літера 2С-7) з влаштуванням місць вивантаження, складування, дозування та транспортування складників цементу до будівлі силосних складів цементу №13-28 (літера М-2) на ПрАТ «Миколаївцемент» за адресою: Львівська обл., Стрийський р-н, м. Миколаїв, вул. Стрийське шосе, 1» № 61/6101-24793/1 від 25.09.2026 р. та Звіт про громадське обговорення № 61/6101-24793/2 від 25.09.2026 р.

ЕКОЛОГІЧНИЙ КОМІТЕТ ВРУ ПІДТРИМАВ РЕФОРМУ НАДРОКОРИСТУВАННЯ

24 вересня 2026 року відбулося розширене засідання Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування у форматі відеоконференції. Участь у дискусії взяли народні депутати, представники ключових міністерств (Мінекономіки, Мініенерго, Мініну, Мініюсту, МОН), Держгеонадр, Держгеокадастру, ДСНС, ДПС, Держекоінспекції, Офісу Омбудсмена, а також провідні бізнес-асоціації та представники громадськості.

Головним пунктом порядку денного став розгляд двох альтернативних законодавчих ініціатив: основного законопроекту № 15454 (автори — народні депутати Олег Бондаренко та Петро Якименко) та альтернативного № 15454-1 (авторська ініціатива Вікторії Гриб). Обидва документи спрямовані на удосконалення механізмів надання та реалізації права на користування надрами, зокрема шляхом проведення електронних аукціонів та укладення угод про розподіл продукції (УРП).

Прийняття цієї реформи має вирішальне значення для залучення довгострокових інвестицій, розширення видобутку й переробки корисних копалин, а також для проведення прозорих конкурсів УРП на родовища критичного та стратегічного значення. Крім того, зміни прямо сприяють виконанню Плану України та імплементації міжнародних зобов'язань. Зокрема, ініціатива адаптує українське законодавство до Регламенту ЄС 2024/1252 щодо безпечного та сталого постачання критичної сировини, а також відповідає меморандумам про стратегічне партнерство із США та Євросоюзом і ратифікованій угоді про створення Американсько-українського інвестиційного фонду відбудови. Для реалізації цих завдань передбачається внесення комплексних змін до Кодексу про надра, Земельного та Гірничого кодексів, а також Законів України «Про угоди про розподіл продукції», «Про нафту і газ», «Про регулювання містобудівної діяльності» та «Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями».

За результатами детального опрацювання та враховуючи пропозиції експертів, урядовців, Асоціації газовидобувних компаній України,

Європейської Бізнес Асоціації та Національної асоціації добувної промисловості України, Парламентський Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу в першому читанні основний законопроект № 15454. При цьому окремі конструктивні положення з альтернативного законопроекту № 15454-1 рекомендовано врахувати під час підготовки документа до другого читання.

GEOnews

ЄС ЗДАТНИЙ ЗАБЕЗПЕЧИТИ БАТАРЕЙНИМИ КЛІТИНАМИ ЕЛЕКТРОМОБІЛІ ДО 2030 РОКУ

За умови реалізації всіх заявлених проєктів, включно з проєктами середньої впевненості, Європейський Союз має достатній пайплайн, щоб до 2030 року забезпечити клітинами електромобілі, охоплені Актом про прискорення розвитку промисловості (IAA) — корпоративні та субсидовані приватні авто. Водночас аналітики T&E зазначають, що галузь потребує локальних вимог Made-in-EU як важливого політичного сигналу для зниження інвестиційного ризику та підтримання попиту. Це особливо актуально на тлі домінування Китаю, який нині контролює 90–95% глобальних потужностей із виробництва катодних активних матеріалів та прекурсорів (CAM/pCAM).

Свіже дослідження аналітичної групи Transport & Environment (T&E) спростовує заяви частини автовиробників про нібито нереалістичність критеріїв локалізації. Аналітики зазначають, що цільові вимоги до локального вмісту здатні збільшити попит на європейські батареї додатково на 34% вже порівняно з базовим рівнем 2027 року.

Проте успіх європейської самодостатності залежить від ланцюга постачання. Навіть нарощуючи фінальне збирання акумуляторних клітин, континент залишається критично залежним від проміжних компонентів — катодних активних матеріалів (CAM) та їхніх прекурсорів (pCAM). Заводи з виробництва катодних матеріалів вимагають масштабних довгострокових контрактів на викуп продукції європейськими виробниками клітин, які, у свою чергу, залежать від передбачуваності ринку електромобілів.

З огляду на це, T&E пропонує додати до Акта IAA вимоги щодо

використання CAM для корпоративних автомобілів, а також встановити мінімальний поріг використання прекурсорів (pCAM) походженням із ЄС або від надійних партнерів. На думку авторів дослідження, це захистить європейську промисловість від напливу дешевого імпорту.

Перший реальний тест політики Made-in-EU відбудеться вже в січні, коли мають набуті чинності правила щодо локалізації електромобілів у рамках Угоди про торгівлю та співробітництво між ЄС і Великою Британією. Попри лобізм автомобільної індустрії щодо чергового відтермінування цих правил, експерти T&E закликають європейських посадовців тримати жорстку позицію. На їхнє переконання, саме стабільність законодавчих вимог визначає, чи зможе Європа побудувати власну стратегічну індустрію.

НВ ПРО

НІМЕЧЧИНА ВІДМОВИТЬСЯ ВІД ВИКОПНОГО ПАЛИВА ДО 2045 РОКУ

Уряд Німеччини офіційно опублікував дорожню карту поступової відмови від вугілля, нафти та газу до 2045 року.

Відповідно до опублікованого плану, країна має намір покривати 80% своїх потреб в електроенергії за рахунок відновлюваних джерел. Для досягнення цієї мети до 2030 року планується побудувати 215 ГВт сонячних та 12 ГВт наземних вітрових потужностей. Окрім того, графік закриття вугільних теплоелектростанцій посунали на три роки вперед — з 2038 на 2035 рік, а викиди метану мають бути скорочені на 30% до кінця поточного десятиліття.

«Прискорення переходу від вугілля, нафти та газу до чистих відновлюваних джерел зміцнить енергетичну незалежність та захистить споживачів від цінових шоків у цей критичний момент. Однак дорожня карта — це лише лінія старту», — відзначила Дженніфер Морган, колишня кліматична посланниця Німеччини.

Німеччина стала лише третьою великою розвинутою економікою, яка офіційно опублікувала подібний документ, після Франції та Нідерландів. Водночас дорожня карта є лише стартом, оскільки уряд паралельно просуває ширше використання газу та ще має прискорити електрифікацію транспорту й опалення.

НВ ПРО

КОРПОРАТИВНІ СЕС МОЖУТЬ ДОПОМОГТИ УКРАЇНСЬКИМ ЕКСПОРТЕРАМ ПОМ'ЯКШИТИ ВПЛИВ СВАМ

Механізм вуглецевого коригування імпорту перетворює вуглецеву інтенсивність на пряму статтю собівартості, оскільки враховує електричну складову для таких галузей, як цемент і добрива. Як пояснив під час виступу на майданчику Dialogue Hub голова правління АСЕУ Владислав Соколовський, використання електроенергії з корпоративних сонячних станцій може дозволити застосувати нижчий фактичний коефіцієнт викидів під час розрахунку транскордонних зборів за умови погодинного обліку та верифікації. АСЕУ пропонує перевірити цей потенціал у пілотних експортних поставках.

Зобов'язання за механізмом СВАМ уже поширюються на поставки продукції поточного року, хоча продаж відповідних європейських сертифікатів стартує лише у 2027-му. За оцінкою АСЕУ, ці економічні витрати можуть передаватися українському продавцю через умови контрактів. Тому ключовим завданням для промисловості сьогодні є не просто будівництво станцій, а юридичне підтвердження чистоти кожної конкретної партії товару за суворими європейськими правилами.

«Головне – потрібно підтвердити низькі викиди конкретної поставки за правилами ЄС», – каже Владислав Соколовський, голова правління АСЕУ

Зведення сонячних панелей безпосередньо на території заводу забезпечує прямий технічний зв'язок із виробництвом, тоді як фізичний корпоративний договір (PPA) може дозволити використати нижчий коефіцієнт викидів. Проте для того, щоб цей підхід спрацював, підприємствам необхідно впровадити точний погодинний облік споживання та пройти відповідну верифікацію. Окремим технологічним викликом стає підтвердження походження енергії від станцій, які працюють у парі з акумуляторами. Оскільки, за словами голови АСЕУ, близько 80 відсотків нових сонячних електростанцій будують із системами накопичення, для розмежування електрики, закачаній в батарею від власних панелей, та обсягів із загальної мережі можуть знадобитися окремі технічні лічильники та чіткі правила підтвердження походження.

Представники профільної асоціації наголошують на необхідності проведення перших пілотних експортних поставок. Самі по собі вітчизняні гарантії походження не є сертифікатом СВАМ, проте їхнє потенційне визнання, за оцінкою АСЕУ, може бути одним з елементів комплексного підходу до зниження вуглецевої інтенсивності.

НВ ПРО

УКРАЇНА ТА ПОЛЬЩА ПОГЛИБЛЮЮТЬ СПІВПРАЦЮ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВОДНИМИ РЕСУРСАМИ

14–15 вересня 2026 року Голова Державного агентства водних ресурсів України Ігор Гопчак та керівники водогосподарських організацій – начальник БУВР річок Західного Бугу та Сяну Роман Туцький, начальник Дністровського БУВР Юрій Ходаковський та начальник РОВР у Волинській області Василь Дебелий взяли участь у двосторонній зустрічі з представниками Державного водного господарства «Води Польські», яка відбулася у м. Варшава, Республіка Польща.

Сторони обговорили практичні аспекти імплементації водного acquis ЄС, зокрема положень Водної рамкової директиви (2000/60/ЄС), Паводкової директиви (2007/60/ЄС), Директиви про питну воду (2020/2184) – щодо якості води, призначеної для споживання людиною та ін.

Окрему увагу учасники приділили досвіду Польщі щодо підготовки та оновлення планів управління річковими басейнами. Зокрема, польська сторона поділилася напрацюваннями з підготовки третього оновлення таких планів на прикладі басейну Вісли.

Серед обговорюваних – питання якості води, формування програм заходів, організації моніторингу водних об'єктів, управління ризиками затоплення та розвитку транскордонного співробітництва між Україною та Польщею у водній сфері.

За результатами зустрічі сторони домовилися про подальші кроки з реалізації Меморандуму про співпрацю та визначили перспективні напрями практичної взаємодії, актуальні в контексті виконання Україною зобов'язань щодо наближення національного законодавства до права ЄС у рамках переговорного розділу 27 «Навколишнє середовище та зміна клімату».

Зустріч стала черговим кроком у

реалізації Меморандуму про співпрацю між Держводагентством та ДВГ «Води Польські», підписаним 25 жовтня 2022 року. Документ визначає ключові напрями двосторонньої взаємодії, зокрема обмін досвідом та інформацією, реалізацію спільних технічних, експертних і навчальних заходів, а також співпрацю у відновленні водного сектору України та наближенні національного законодавства до права Європейського Союзу.

GEOnews

НАФТОГАЗ ТА MND ПІДПИСАЛИ МЕМОРАНДУМ ПРО ПОТЕНЦІЙНУ СПІВПРАЦЮ

Група Нафтогаз та чеська нафтогазова компанія MND підписали меморандум щодо співпраці в проєктах видобутку нафти та газу в Україні.

Документ підписано під час Саміту Карпатської вісімки, що відбувся цього тижня. Він стосується потенційної участі MND в трьох діючих угодах про розподіл продукції (УРП) між Укргазвидобуванням, що входить до Групи Нафтогаз, та Урядом України.

Можливе входження MND до угод відбуватиметься за результатами відповідного конкурсного відбору. Початковий обсяг інвестицій у межах трьох УРП може становити від 60 млн доларів.

«Попри постійні російські атаки на нафтогазову інфраструктуру, ми продовжуємо працювати над збільшенням українського видобутку. Ми зацікавлені в залученні міжнародних партнерів, які можуть надати інвестиції, сучасні технології та практичний досвід», — зазначив виконавчий обов'язків голови правління НАК «Нафтогаз України» Сергій Федоренко.

За словами генеральної директорки енергетичного напрямку Групи MND Яни Гамршмідової, компанія вже допомагає зміцнювати енергетичну стійкість України. «Ми створюємо нові робочі місця та впроваджуємо нові технології, оскільки віримо в перемогу України», — зазначила вона.

Меморандум створює основу для подальшого опрацювання умов потенційної співпраці між Нафтогазом та MND. У разі реалізації проєкти дозволять залучити додаткові інвестиції у видобуток і сприятимуть зміцненню енергетичної незалежності України.

GEOnews

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАМІР ОТРИМАТИ ДОЗВІЛ НА ВИКИДИ

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ГІДРОБЕСТ» (ТОВ «ГІДРОБЕСТ», код ЄДРПОУ 38274659) повідомляє про наміри отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

Юридична адреса: 08141, Київська область, Бучанський район, с. Святопетрівське, вул. Київська, буд. 34.

Фактична адреса промислового майданчика: 08141, Київська область, Бучанський район, с. Святопетрівське, вул. Київська, буд. 30-Б.

Мета отримання дозволу - визначення та регулювання викидів забруднюючих речовин, які надходять в атмосферу при експлуатації технологічного обладнання, на отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин для існуючого об'єкту. Підприємство не підлягає проходженню процедури ОВД.

Основним видом діяльності підприємства на даному майданчику є зберігання готової продукції, адміністративно-господарське забезпечення та ручне сухе складання готових деталей та вузлів.

На території підприємства розташовані наступні будівлі та споруди:

- адміністративне приміщення;
- складські приміщення;
- три опалювальні твердопаливні котли для забезпечення опалення адміністративних та виробничих приміщень;
- чотири дизель-генератори для резервного енергозабезпечення підприємства.

Підприємство відноситься до другої групи об'єктів за складом документів. В атмосферне повітря будуть

надходити такі забруднюючі речовини (т/рік): речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікро-частинки та волокна) – 1,2635 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO + NO₂]) – 4,563 т/рік, азоту(1) оксид (N₂O) - 0,0527 т/рік, сірки діоксид – 0,345 т/рік, оксид вуглецю – 23,361 т/рік, вуглецю діоксид – 1360,475 т/рік, НМЛОС (вуглеводні насичені) – 0,00000113 т/рік, НМЛОС - 0,642 т/рік, метан – 0,0651 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва не розроблялися, так як на підприємстві відсутні дані виробництва та устаткування.

Заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин не передбачаються, тому що викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел підприємства не перевищують встановлені нормативи ГДВ згідно законодавства.

Дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів – заходи не передбачені.

Викиди забруднюючих речовин відповідають вимогам законодавства.

Підприємство зобов'язується дотримуватись вимог природоохоронного та санітарного законодавства при експлуатації джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Зауваження та пропозиції громадськості щодо дозволу на викиди можуть надсилатися до Київської обласної державної (військової) адміністрації за адресою: 01196, м. Київ, пл. Лесі Українки, 1; тел.: (044) 286-84-11; електронна пошта: zvern@koda.gov.ua.

Строки подання зауважень та пропозицій: протягом 30 календарних днів з дня публікації даного повідомлення.

У КАТЮЖАНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ВИЯВИЛИ НЕЗАКОННУ ВИРУБКУ

У Катюжанському лісництві Димерського надлісництва Вишгородського району під час позапланової перевірки виявили порушення вимог лісового законодавства. Про це повідомила Держекоінспекція Столичного округу.

У період із 21 по 25 вересня 2026 року комісія у складі представників Державної екологічної інспекції Столичного округу, Державної екологічної інспекції у Донецькій області, Державної екологічної інспекції у

Тернопільській області та Державної екологічної інспекції Південного округу (Запорізька та Херсонська області) провела позаплановий захід державного нагляду (контролю) на території Димерського надлісництва.

Під час перевірки у Катюжанському лісництві встановили, що під час проведення прохідної рубки було незаконно вирубано 108 дерев.

Зокрема, йдеться про 107 дерев породи сосна — 13 сухостійних та 94 сироростучих — а також одне сухостійне дерево породи береза. За даними Державної екологічної інспекції, вирубування здійснювалося з порушенням

вимог лісового законодавства.

Розмір шкоди, заподіяної внаслідок незаконного вирубування дерев, становить 740 511,52 грн.

Виявлене порушення задокументували за участю слідчо-оперативної групи Вишгородського районного управління поліції Київської області.

За результатами проведеного заходу державного нагляду (контролю) відповідні матеріали оформлено в установленому законодавством порядку для подальшого реагування відповідно до вимог природоохоронного законодавства України.

НВ ПРО

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОТРИМАННЯ ВИСНОВКУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГЛОБІНСЬКИЙ СВИНОКОМПЛЕКС» інформує про те, що Міністерством економіки та довкілля України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Збільшення потужності вирощування свиней до 63 117 голів на рік у межах існуючого свиногомплексу» № 61/6101-15347/1 від 25.09.2026 р. та Звіт про громадське обговорення № 61/6101-15347/2 від 25.09.2026 р.

УКРАЇНА ТА МОЛДОВА ПРОДОВЖАТЬ КООРДИНУВАТИ СПІЛЬНІ ДІЇ

За даними Українського гідрометеорологічного центру, у вересні приплив води до Дністровського водосховища становив лише 24–31 м³/с. 17 та 20 вересня зафіксовано найменший середньодобовий приплив за весь період існування водосховища — 24 м³/с, або 11% норми.

Україна та Молдова під час позачергового засідання Комісії зі сталого використання та охорони басейну річки Дністер обговорили критично низьку водність Дністра, прогноз на жовтень поточного року та подальші кроки для забезпечення водопостачання населення.

Прогноз на жовтень також не передбачає суттєвого покращення ситуації. Середній приплив до Дністровського водосховища у жовтні, за нормального розвитку гідрометеорологічних процесів, очікується в межах 20–40 м³/с, що в середині прогнозованого діапазону становить близько 16% норми.

Учасники засідання окремо сфокусувалися на першочерговому забезпеченні питних потреб населення. Водночас Молдовська сторона інформувала про фактичні дані пов'язані із загибеллю водних біоресурсів.

«Зараз головний пріоритет - забезпечення питних потреб населення України та Молдови. Українська сторона заздалегідь попередила Молдовську сторону про перехід на притокові витрати, і наразі саме такий режим є необхідним з огляду на фактичну водність Дністра. Ми продовжуємо перебувати на постійному зв'язку з Молдовською стороною і як тільки водність почне збільшуватися, ми готові продовжувати зустрічі та виходити на домовленості, які враховуватимуть потреби обох країн. За виникнення критичної ситуації із забезпеченням питною водою населених пунктів Молдови, Україна готова розглядати це питання на рівні відповідних компетентних органів», — зазначила Ірина Овчаренко, заступниця міністра економіки та довкілля України.

Низька водність Дністра безпосередньо впливає на водозабезпечення населених пунктів. Зокрема, у Чернівцях та Новодністровську воду подають погодинно. У Хотині через

критично низький рівень води, водозабір працює в надскладних умовах ручного керування і потребує постійного контролю з боку працівників, які фізично працюють у воді.

2026 рік став екстремально маловодним не лише для Дністра. Значне обміління спостерігається на багатьох українських річках, а подібні проблеми з водністю фіксуються і в інших країнах Європи. Зміни клімату дедалі сильніше впливають на водні ресурси, посилюючи ризики для водопостачання, екосистем та інших галузей економіки. Для України ці виклики додатково ускладнюються повномасштабною війною — пошкодженням водної інфраструктури, забрудненням водних ресурсів та необхідністю одночасно забезпечувати населення водою і відновлювати стійкість водогосподарської системи. За таких умов управління водними ресурсами потребує постійної координації між країнами басейну та готовності спільно реагувати на зміни водності.

Засідання відбулись за підтримки ГЕФ-ПРООН-ОБСЕ-ЄЕК ООН «Розвиток транскордонного співробітництва та інтегрованого управління водними ресурсами в басейні річки Дністер шляхом впровадження Стратегічної програми дій (СПД)».

GEOnews

531 ЗАХІД КОНТРОЛЮ ЗДІЙСНИЛА ДЕРЖЕКОІНСПЕКЦІЯ

3 18 по 24 вересня 2026 року територіальними та міжрегіональними територіальними органами Держекоінспекції проведено 531 захід контролю, складено 266 протоколів про адміністративні правопорушення. Загальна сума накладених штрафних санкцій складає 69 тис. гривень.

До Державного бюджету стягнуто 78 тис. гривень (з урахуванням штрафних санкцій, накладених у попередні періоди).

За порушення вимог природоохоронного законодавства розраховано збитків на суму 3 млн 532 тис. гривень.

Загальна сума пред'явлених претензій та позовів складає 3 млн 80 тис. гривень.

Стягнуто збитків у добровільному та примусовому порядку на суму 2 млн 143,8 тис. гривень.

Інспекцією Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська

області) виявлено засмічення фізичною особою земельних ресурсів внаслідок розміщення будівельних відходів на відкритому ґрунті земельної ділянки площею 97,68 кв. м, об'ємом 166,056 куб. м. за адресою: Миколаївська обл., Вознесенський р-н, м. Вознесенськ, вул. Київська, навпроти буд.2/26.

Інспекцією розрахована шкода у розмірі 1 млн 42,5 тис. гривень.

Порушнику природоохоронного законодавства пред'явлено претензію на суму 1 млн 42,5 тис. грн для добровільного відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок засмічення земельних ресурсів.

НВ ПРО

ЩОДО НОРМАТИВІВ ГРАНИЧНО ДОПУСТИМИХ ВИКИДІВ ДЛЯ УСТАНОВОК, ЩО ВИРОБЛЯЮТЬ ДВООКИС ТИТАНУ

Міністерство економіки та довкілля України на виконання вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» повідомляє про оприлюднення доопрацьованого проекту наказу Міністерства економіки та довкілля «Про затвердження нормативів гранично допустимих викидів та скидів для установок, що виробляють двоокис титану, та внесення зміни до нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел» (далі - проект акта).

Метою проекту акта є затвердження нормативів гранично допустимих викидів та скидів для установок, що виробляють двоокис титану, та внесення зміни до нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел.

Електронну версію проекту акта, пояснювальну записку та аналіз регуляторного впливу розміщено на вебсайті Міністерства економіки та довкілля України (www.me.gov.ua) у розділі «Обговорення проектів документів».

Зауваження та пропозиції до проекту акта Мінекономіки просить надсилати за адресами:

Міністерство економіки та довкілля України

01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 12/2 E-mail: pavlenko.n@me.gov.ua

Зауваження та пропозиції приймаються протягом місяця.

GEOnews

ЧИМ РІЗНЯТЬСЯ ЗАСМІЧЕННЯ І ЗАБРУДНЕННЯ ЗЕМЕЛЬ?

У побуті ці поняття часто використовують як синоніми. Проте під час природоохоронного контролю важливо розуміти, що засмічення і забруднення земель — не одне й те саме.

Засмічення — це насамперед наявність на земельній ділянці сторонніх предметів, матеріалів або відходів, яких там не повинно бути. Це можуть бути побутові й будівельні відходи, пластик, скло, метал, шини, уламки конструкцій тощо. Наприклад, стихійне звалище на земельній ділянці — типовий приклад засмічення.

Забруднення пов'язане вже з потраплянням у ґрунт або на земельну ділянку забруднювальних речовин, через що змінюється природний склад чи властивості ґрунту. Серед можливих забруднювачів — нафтопродукти, важкі метали, пестициди та інші хімічні речовини. Наприклад, витік пального може спричинити забруднення ґрунту нафтопродуктами.

Водночас одна ситуація може мати ознаки обох процесів. Наприклад, незаконно залишені відходи засмічують земельну ділянку, а речовини, які з них потрапляють у ґрунт, можуть спричинити його забруднення.

Саме тому під час реагування на факти негативного впливу на землі інспекція оцінює конкретні обставини. За наявності відповідних підстав проводиться відбір проб ґрунту та лабораторні дослідження. Вони дають змогу визначити фактичний склад і властивості конкретної проби в місці та на момент її відбору.

Результати таких досліджень оцінюються разом з іншими матеріалами та обставинами виявленого порушення.

Своєчасне прибирання незаконно розміщених відходів, запобігання витокам небезпечних речовин і належне поводження з відходами допомагають зберегти землю як природний ресурс.

НВ ПРО

ПРИБЕРЕЖНА ЗАХИСНА СМУГА: ДЕ ПРОХОДИТЬ МЕЖА ТА ЩО ЗАБОРОНЯЄ ЗАКОН

Берег водойми часто сприймають як місце, де можна облаштувати все на власний розсуд: поставити паркан, звести будинок чи гараж, розорати землю до самої води, залишити сміття або помити автомобіль. Але для

прибережної захисної смуги діють чіткі законодавчі обмеження.

Відповідно до статей 88 Водного кодексу України та 60 Земельного кодексу України, вздовж водних об'єктів встановлюються прибережні захисні смуги (ПЗС). Їхня ширина залежить від типу водойми: 25, 50 або 100 метрів, а вздовж морів, морських заток і лиманів — не менше 2 кілометрів.

Якщо берег має крутий схил понад 3 градуси, ширина прибережної захисної смуги подвоюється.

У межах ПЗС закон обмежує цілу низку видів діяльності. Зокрема, тут заборонено розорювати землі, займатися садівництвом і городництвом, зберігати та застосовувати пестициди й добрива, влаштовувати звалища та накопичувачі відходів.

Також не можна будувати дачі, гаражі, бази відпочинку та стоянки автомобілів, мити й обслуговувати транспорт, облаштовувати гноєсховища, поля фільтрації, кладовища та скотомогильники. Окремі обмеження стосуються і випалювання сухої рослинності.

Чому ці правила важливі? Рослинність прибережної смуги затримує частину забруднювальних речовин і ґрунтових частинок, які інакше можуть потрапляти безпосередньо у воду. Коли берег розорюють, забудовують або засмічують, природний захист водойми слабшає, зростає ризик ерозії та забруднення води.

Інспекція під час перевірок та обстежень регулярно виявляє порушення режиму прибережних захисних смуг. За порушення вимог природоохоронного законодавства залежно від обставин передбачена адміністративна, цивільна або кримінальна відповідальність.

НВ ПРО

ІТАЛІЯ ТА ЧЕХІЯ ХОЧУТЬ ЗДЕШЕВИТИ ЕНЕРГІЮ

Італія і Чехія виступлять зі спільною ініціативою щодо пом'якшення екологічних норм Європейського Союзу, щоби знизити вартість енергоносіїв і захистити бізнес. Відповідну пропозицію прем'єр-міністр Італії Джорджа Мелоні та її чеський колега Андрей Бабіш планують узгодити на зустрічі в Празі, а згодом представити на саміті ЄС 15–16 жовтня.

Ключовим елементом реформи є перегляд системи торгівлі викидами

(ETS), яка зобов'язує промислові підприємства й електростанції купувати квоти на викиди CO₂. Рим і Прага пропонують задіяти Механізм резерву ринкової стабільності (MSR) — інструмент, що випускає на ринок додаткові дозволи для стримування стрибків цін.

Крім того, країни закликають ЄС тимчасово призупинити дію регламенту щодо метану, який із січня 2026-го може ускладнити закупівлю газу в альтернативних постачальників і поставити під загрозу енергетичну безпеку. Серед інших пропозицій — відстрочка запуску системи ETS₂ для транспорту й опалення, запланованого на 2028 рік, щоб запобігти подальшому зростанню комунальних тарифів.

Ініціатива пов'язана з занепокоєнням щодо зростання вартості життя на тлі світових конфліктів, що стає ключовим фактором напередодні парламентських виборів у низці країн ЄС.

GEOnews

ЇЖА, ЯКУ ВИКИНУЛИ, — ВТРАЧЕНІ РЕСУРСИ

29 вересня відзначався Всесвітній день обізнаності про втрати продовольства і харчові відходи. Ця дата нагадує про проблему, яка починається задовго до появи відходів у нашому смітнику.

Щоб виростити, виготовити й доставити їжу до споживача, потрібні земля і вода, енергія, добрива та паливо, праця людей, транспорт, холодильне обладнання й пакування. Тому кожен продукт має свій екологічний слід.

Коли їжа стає відходами, разом із нею фактично втрачаються ресурси, витрачені на її виробництво.

Зменшення харчових відходів починається з цілком практичних речей: купувати стільки, скільки справді потрібно, правильно зберігати продукти, використовувати залишки для приготування інших страв, передавати надлишки тим, хто їх потребує. Органічні рештки, які вже неможливо використати, можна компостувати.

Такі щоденні рішення допомагають скорочувати кількість відходів і водночас економити воду, енергію, землю та інші ресурси, які були використані для виробництва їжі. Раціональне ставлення до продуктів — частина відповідального споживання. І починається воно з простого запитання перед покупкою: скільки нам справді потрібно?

НВ ПРО

«КРЕХАЇВСЬКІ ЛУКИ» ОТРИМАЮТЬ ЗАПОВІДНИЙ СТАТУС

Шостий апеляційний адміністративний суд залишив у силі рішення суду першої інстанції про задоволення позову Спеціалізованої екологічної прокуратури Офісу Генерального прокурора та визнання протиправною понад 30-річної бездіяльності Чернігівської ОДА щодо заповідання 200 га території «Крехаївські луки».

Цінну природну територію у заплаві Десни ще у 1994 році включили до переліку об'єктів, зарезервованих для подальшого заповідання. Попри це, понад три десятиліття необхідні рішення для створення тут об'єкта природно-заповідного фонду не ухвалювалися.

Спеціалізована екологічна прокуратура звернулася до суду з вимогою визнати таку бездіяльність протиправною. Суд першої інстанції позов задовольнив.

Чернігівська ОДА оскаржила рішення. 4 вересня 2026 року Шостий апеляційний адміністративний суд відмовив у задоволенні апеляційної скарги та залишив рішення першої інстанції без змін.

«Крехаївські луки» охоплюють 200 гектарів у заплаві Десни. Тут збереглася типова лучна рослинність, мешкають численні види тварин і рослин. Серед них: рідкісні види орхідних, які перебувають під загрозою зникнення.

Виконання судового рішення забезпечить створення на території «Крехаївські луки» об'єкта природно-заповідного фонду та встановлення належного режиму його охорони.

НВ ПРО

У МИКОЛАЄВІ ОБГОВОРILI АДАПТАЦІЮ ДО ЗМІНИ КЛІМАТУ

Як змінюється клімат Миколаєва та області і що може зробити громада, щоб краще адаптуватися до цих змін? Ці питання 24 вересня обговорили учасники інформаційно-просвітницької конференції «План адаптації до зміни клімату. Стратегічна стійкість громади».

У роботі конференції взяв участь перший заступник начальника інспекції Андрій Кузюк.

Захід організувала ВГО «Українська асоціація центрів підтримки бізнесу»

за участю Миколаївської обласної військової адміністрації, Миколаївської міської ради, Національного екологічного центру України та Центральної міської бібліотеки ім. М. Л. Кропивницького.

Конференція відбулася в межах міжнародного проекту LAP BLACK — «Зміцнення місцевих можливостей реагування на зміну клімату в Чорноморському басейні», який реалізується за підтримки Європейського Союзу в межах програми Interreg NEXT Black Sea Basin 2021–2027.

Проект об'єднав партнерські організації з України, Туреччини, Грузії та Греції. Українською пілотною громадою стала Миколаївська громада — єдине місто-учасник проекту від України.

Під час конференції говорили про сучасні кліматичні зміни в Миколаєві та області, формування Плану адаптації до зміни клімату, розвиток регіональної кліматичної стійкості, адаптацію зелених зон міста та практичні ініціативи громад у сфері екологічної безпеки.

НВ ПРО

VALE ЗАХОДИТЬ У НОВИЙ ЗАЛІЗОРУДНИЙ ПРОЄКТ У БРАЗИЛІЇ

Бразильська корпорація Vale S.A. підтвердила укладення угоди про придбання 30% міноритарної частки в залізорудній компанії Ligga S.A. через інвестування близько \$190 млн. Ключовою умовою домовленості є довгострокова угода, за якою Vale отримує ексклюзивне право на викуп 100% агломераційної залізної руди (sinter feed), виробленої Ligga. Контракт наразі очікує на стандартне корпоративне та регуляторне схвалення.

Завдяки цьому кроку Vale забезпечить собі довгостроковий доступ до додаткових обсягів високоякісної залізної руди та підвищить гнучкість своєї Північної системи видобутку. Сировина з родовища Ferro Sul транспортуватиметься залізницею Каражас до морського терміналу Понта-да-Мадейра.

Ligga володіє шахтою Ferro Sul у регіоні Каражас (штат Пара), поточна потужність якої становить близько 2 млн т руди на рік. Проект передбачає розширення потужностей до 8 млн т на рік із запуском у червні 2028 року. Модернізація планує будівництво

збагачувальної фабрики, інфраструктурні роботи та нові залізничні рішення.

Водночас у Vale наголосили, що не підтверджують оцінки третіх осіб щодо обсягів мінеральних резервів Ligga (ЗМІ оцінюють їх у 1,5 млрд т).

НВ ПРО

ЯК ІНСПЕКЦІЯ ВСТАНОВЛЮЄ ФАКТИ ЗАБРУДНЕННЯ

Екологічне правопорушення не завжди можна побачити неозброєним оком. Забруднена вода може зовні виглядати звичайною, а перевищення концентрацій певних речовин у ґрунті чи повітрі неможливо визначити без спеціальних досліджень, роз'яснюють у Держекоінспекції Південно-Західного округу.

Саме тому важливу роль у роботі інспекції відіграє інструментально-лабораторний контроль. Його результати дають змогу отримати об'єктивні дані про стан води, ґрунту чи атмосферного повітря та використовувати їх під час документування порушень.

Робота починається безпосередньо на місці. Фахівці відбирають проби атмосферного повітря, ґрунту, поверхневих або зворотних вод. Зразки належним чином маркують, опломбовують і документують відповідно до встановлених процедур.

Далі проби досліджують у лабораторії із застосуванням відповідного вимірювального обладнання. Аналіз дозволяє визначити вміст забруднюючих речовин, які неможливо виявити лише за зовнішніми ознаками, та встановити їх відповідність нормативним показникам.

Отримані результати оформлюються відповідними документами. На їх основі інспектори можуть визначати наявність перевищень, розраховувати збитки, завдані державі, та готувати матеріали для застосування передбачених законодавством заходів реагування.

Такий контроль важливий і для випадків, коли забруднення не має очевидних проявів. Саме лабораторні дослідження допомагають перевести припущення про можливе забруднення у підтверджені вимірюваннями факти.

Точні вимірювання — основа об'єктивного екологічного контролю, зазначають у Держекоінспекції.

НВ ПРО

ДЕРЕВО — НЕ ОПОРА ДЛЯ ДРОТІВ, МОТУЗОК ТА РЕКЛАМИ

Цвях у стовбурі, саморіз, дріт, кабель чи мотузка навколо дерева можуть здаватися незначною дрібницею. Але для самого дерева це механічне пошкодження.

Під час рейдових заходів інспектори неодноразово виявляли випадки, коли до дерев прикріплювали рекламні конструкції, таблички, кабелі та інші предмети. З відповідальними особами та громадянами проводили роз'яснювальну роботу щодо збереження зелених насаджень.

Пошкоджена кора відкриває шлях для збудників хвороб і шкідників. А кріплення, залишене навколо стовбура, у міру росту дерева можуть врізатися в його тканини. З часом це послаблює дерево, спричиняє хвороби і навіть може зробити його небезпечним.

Законодавство прямо забороняє такі дії. Стаття 153 КУпАП передбачає адміністративну відповідальність за знищення або пошкодження зелених насаджень, окремих дерев, чагарників та інших об'єктів озеленення в населених пунктах.

Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України також відносять до пошкодження зелених насаджень підвішування на деревах мотузок для сушіння білизни, прикріплення рекламних щитів, електропроводів та інших предметів, якщо вони можуть пошкодити дерево.

Якщо ви побачили пошкоджене дерево, за можливості зафіксуйте його місце розташування та зверніться до інспекції.

НВ ПРО

ІРЛАНДІЯ ЗАПРОВАДЖУЄ ПРЯМИЙ УРЯДОВИЙ ГРАНТ НА ДОМАШНІ АКУМУЛЯТОРИ

З 6 жовтня ірландські домогосподарства зможуть отримати до 600 євро компенсації за встановлення систем зберігання енергії, а для медично вразливих громадян держава повністю оплатить встановлення гібридних систем.

Новий пакет підтримки розширює чинну державну програму, яка вже пропонує до 1800 євро за монтаж сонячних панелей, зазначає профільне

видання PV Magazine. Відтепер фінансування охопить і новіші будинки, зведені та заселені до 2025 року, а для медично вразливих громадян держава повністю оплатить встановлення гібридних систем. Пільги поширюються на фотоелектричні станції потужністю до 4 кВт та акумуляторні блоки ємністю до 5 кВт-год.

Додатково уряд виділяє домогосподарствам по 2000 євро на заміну старих котлів тепловими насосами. Комерційний сектор також зможе скористатися розширеними програмами підтримки: розширена підтримка сонячної генерації може дозволити бізнесу зменшити річні витрати на енергію до 300 тисяч євро, а, за оцінкою уряду, такі системи можуть скоротити витрати на енергію до 45%.

В індустріальній асоціації Solar Ireland підкреслюють, що наявність акумулятора допомагає населенню максимально ефективно використовувати згенеровану електрику, зменшувати залежність домогосподарств від мережі в пікові періоди та захищатися від майбутньої нестабільності тарифів. Державне агентство SEAI повідомляє про зростання заявок на деякі гранти на 200%, а уряд країни розгляне подальші заходи під час підготовки бюджету 2027 року.

НВ ПРО

ПРОДАЖІ ТЕПЛОВИХ НАСОСІВ У ЄВРОПІ ЗРОСЛИ НА 11%

Європейський ринок теплових насосів демонструє зростання, рушієм якого стала прагматична реакція споживачів на зміну економічних умов. Зростання цін на нафту і газ, а також плани керівництва ЄС щодо зниження податків на електроенергію стали ймовірними одночасними чинниками, які стимулювали попит.

За перші шість місяців року в дванадцяти країнах Європи, які формують основну частину ринку, було продано понад 1,16 мільйона побутових теплових насосів. Це на 11 відсотків перевищує показник аналогічного періоду минулого року, згідно з даними Європейської асоціації теплових насосів (ЕНРА). Представники асоціації зазначають, що різке подорожчання викопного палива та плани Єврокомісії

заохотити уряди знизити податки на електроенергію стали ймовірними драйверами зростання ринку.

Новий європейський план встановлює мету досягти 4 мільйонів щорічних інсталяцій до 2030 року. Для цього урядам рекомендують знизити податковий тиск на електроенергію та запровадити вигідніші мережеві тарифи.

Попри позитивні зрушення, ринок ще має скоротити розрив для виконання стратегічних завдань. За даними асоціації, торік у 21 країні Європи було продано 2,88 мільйона теплових насосів, поточний обсяг залишається на 28% нижчим від цільового індикатива.

НВ ПРО

ЯК ПРАВИЛЬНО ЗРОБИТИ З ОПАЛОГО ЛИСТЯ КОМПОСТ

Що робити з опалим листям воєни? Найпростіший варіант — не виносити його разом із побутовими відходами, а дати йому перетворитися на корисний компост. Для компостування найкраще підходить здорове листя без ознак хвороб і шкідників. Його можна складати в компостер або іншу облаштовану ємність на ділянці.

Щоб процес ішов швидше, листя бажано подрібнити. Великі сухі листки розкладаються повільніше, тоді як подрібнена маса швидше перетворюється на органічне добриво.

Не варто складати в компост усе підряд. Побутове сміття, пластик, метал, скло, хімічні речовини та інші сторонні матеріали там не місце. Листя, яке явно уражене хворобами, також краще не додавати до звичайної компостної купи. Важливий і баланс вологості: компостна маса має бути вологою, але не перетворюватися на мокру, щільну купу. Періодичне перемішування забезпечує доступ повітря та допомагає органічним решткам рівномірно перегнивати. А ось спалювати опале листя не варто. Разом із димом у повітря потрапляють продукти горіння, а суха рослинність може стати причиною неконтрольованої пожежі.

Через кілька місяців правильно організована компостна купа перетвориться на темну пухку органічну масу, яку можна використовувати для покращення ґрунту.

НВ ПРО

Видавець: ТОВ «Наукове видавництво «ПРО»
Адреса: вул. Шахтарська, 5, м. Київ, 04074
Телефон: +380500150453
sphpro2020@gmail.com